

Minister Zdrowia

DSW.050.4.2025.PJ
Warszawa, 23 marca 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 8093 Poseł na Sejm RP Pani Katarzyny Ueberhan „w sprawie internetowych uzdrowiaczy i naturopatów”, przekazuję poniższe informacje.

Kwestia zakazu udzielania świadczeń zdrowotnych przez osoby nieposiadające uprawnień do wykonywania poszczególnych zawodów medycznych jest regulowana na poziomie ustaw, tj:

W ustawie z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty uregulowano odpowiedzialność karną za naruszenie zakazu udzielania świadczeń zdrowotnych przez osobę nieposiadającą stosownych uprawnień do wykonywania zawodu lekarza lub lekarza dentysty.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy - każdy kto bez uprawnień udziela świadczeń zdrowotnych polegających na rozpoznawaniu chorób oraz ich leczeniu, podlega karze grzywny. Postępowanie w tych sprawach toczy się według przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Zgodnie z kolei z art. 58 ust. 2 ustawy - jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej albo wprowadza w błąd co do posiadania takiego uprawnienia - zachowanie takiego sprawcy staje się przestępstwem zagrożonym karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Analogiczny przepis znajduje się w ustawie z dnia 20 lipca 1950 r. o zawodzie felczera. Zgodnie z art. 9 tej ustawy kto nie będąc uprawnionym udziela zawodowo świadczeń, o których mowa w art. 2 i 3, podlega karze grzywny. Orzekanie w tego rodzaju sprawach następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

W ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej, art. 84 przewiduje karalność udzielania świadczeń zdrowotnych bez stosownych uprawnień stanowiąc, że każdy, kto bez wymaganego prawa wykonywania zawodu udziela świadczeń zdrowotnych, podlega karze grzywny. Postępowanie w tych sprawach toczy się według przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. jeżeli sprawca czynu określonego w art. 84 działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub wprowadza w błąd, co do posiadania takiego prawa, jego zachowanie staje się przestępstwem podlegającym karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Dodatkowo w art. 86 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. przewidziano karalność czynu polegającego na zatrudnianiu do udzielania świadczeń zdrowotnych osoby nieposiadającej prawa wykonywania zawodu wymaganego do udzielenia tych świadczeń. Sprawca takiego czynu podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

W ustawie z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty, art. 136 stanowi, że kto bez wymaganych uprawnień udziela świadczeń z zakresu fizjoterapii, podlega grzywnie. Z kolei przepis art. 137 tej ustawy stanowi, że jeżeli sprawca czynu określonego w art. 136 działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Na mocy art. 138 tej samej ustawy karze grzywny podlega ten kto bez wymaganych uprawnień posługuje się tytułem zawodowym fizjoterapeuty. Zgodnie natomiast z art. 139 kara ograniczenia wolności albo grzywny grozi temu kto dopuszcza do udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii osobę nieposiadającą prawa wykonywania zawodu wymaganego do udzielania tych świadczeń. Postępowanie w sprawach o czyny określone w art. 138 i art. 139 toczy się według przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

W ustawie z dnia 1 grudnia 2022 r. o zawodzie ratownika medycznego oraz samorządzie ratowników medycznych, w art. 205 ust. 1 stanowi, że kto bez uprawnień wykonuje zadania ratownika medycznego podlega karze grzywny. Postępowanie w tego rodzaju sprawach toczy się według przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Natomiast jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w przywołanym wyżej art. 205 ust. 1, działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej albo wprowadza w błąd co do posiadania takiego uprawnienia, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

W ustawie z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych w art. 84 ust. 1 stanowi, że każdy to bez wymaganego uprawnienia posługuje się tytułem odpowiadającym nazwie zawodu medycznego, podlega karze grzywny. Jeżeli sprawca czynu działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze grzywny albo karze ograniczenia wolności. Przepis art. 85 tejże ustawy stanowi, że orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w art. 84, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Również zgodnie z art. 103 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, działalność leczniczą można rozpocząć po uzyskaniu wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą. Natomiast na mocy art. 147a § 1 Kodeksu wykroczeń wykonywanie działalności leczniczej lub prowadzenie zakładu leczniczego dla zwierząt bez wymaganego wpisu do rejestru lub ewidencji jest ścigane jako wykroczenie zagrożone karą aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny. Tej samej karze podlega ten, kto podaje do wiadomości publicznej informacje o zakresie i rodzajach udzielanych świadczeń zdrowotnych lub usług z zakresu medycyny weterynaryjnej mające formę i treść reklamy (art. 147a § 2 Kodeksu wykroczeń).

Jednocześnie dostrzegając potrzebę przeciwdziałania działaniom szkodliwym i niebezpiecznym dla zdrowia oraz życia ludzkiego, których źródłem mogą być zarówno praktyki podmiotów wykonujących działalność leczniczą, przede wszystkim poprzez udzielanie świadczeń zdrowotnych niezgodnych z aktualną wiedzą medyczną, jak i podmiotów lub osób niewykonyjących zawodu medycznego i działalności leczniczej, udzielających świadczeń zdrowotnych lub oferujących metody pseudomedyczne, paramedyczne, ale którym przypisywane są właściwości zgodnego z aktualną wiedzą medyczną świadczenia zdrowotnego - Minister Zdrowia skierował do Przewodniczącego Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu wnioski o wprowadzenie do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów projekt ustawy o zmianie ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego, aby wzmocnić ochronę pacjentów przed nieuczciwymi praktykami. Zgodnie z decyzją

Zespołu z 10 marca 2025 r. projekt został włączony do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod nr UD207.

Właściwym do udzielenia odpowiedzi na pytania o działania Naczelnej Izby Lekarskiej w obszarze zakreślonym w interpelacji jest samorząd zawodowy lekarzy i lekarzy dentystów, który działa autonomicznie w stosunku do administracji rządowej.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Jerzy Szafranowicz
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/